

1. UVOD

Predmet koji nosi naziv Prekršajno pravo uvodi nas u materiju, odnosno oblast prekršajnog materijalnog, procesnog i izvršnog prava. Riječ je o pravnoj oblasti koja je u savremenom društvu veoma raširena i sa kojom se građani i pravna lica svakodnevno susreću. U prekršajnom pravu se susreću različite grane prava, pa se može reći da je ono važno za čitav pravni sistem, a isto tako njegova važnost je velika i zbog činjenice da ga vrlo često primjenjujemo u sudskoj praksi.

Ranije je prekršajno pravo bilo dio upravnog prava, da bi se danas više približilo krivičnom pravu. Prekršaji, kao posebni kazneni delikti i sankcije za njihovo kršenje proučavaju se u okviru materijalnog prekršajnog prava, dok se postupak i pravna sredstva u prekršajnom pravu izučava u procesnom prekršajnom pravu.

Pravni lijek je zakonom obezbijeđeno sredstvo procesne zaštite, kojim se omogućava nezadovoljnoj stranci, kao i drugim ovlaštenim licima da pobijaju odluku donesenu u prvostepenom postupku, s ciljem da izdejstvuju da se ona preinači ili ukine novom sudskom odlukom.

Pravnim lijekom se postavlja zahtjev višem sudu da on ispita ispravnost i zakonitost prvostepene odluke, te ako utvrdi da je nepravilna i nezakonita da istu ukine ili preinači. Pored kontrole ispravnosti i zakonitosti odluka, pravni lijekovi služe i za kontrolu rada nižih sudova. Viši sudovi prilikom odlučivanja po pravnim lijekovima daju istovremeno smjernice nižim sudovima, kao i uputstva za jednoobrazno suđenje.

Institutom pravnih lijekova se dakle obezbjeđuje:

1. jačanje zakonitosti,
2. kontrola rada nižih sudova i
3. jednoobraznost suđenja i ujednačenost sudske prakse.¹

U prekršajnom postupku, kao i u drugim kaznenim postupcima ovlaštena lica mogu da koriste pravne lijekove.²

Kad je riječ o pojmovima „pravno sredstvo“ i „pravni lijek“, treba reći da je pojam pravnog sredstva nešto širi u odnosu na pojam pravnog lijeka. Pod pojmom

¹ http://www.pravosudje.ba/vstv/faces/docservlet?p_id_doc=350

² N. Mrvić-Petrović, Lj. Mitrović, *Prekršajno pravo*, Banja Luka, 2007., str. 296.

pravnog sredstva mogu se podrazumijevati sva ona zakonom dopuštena sredstva kojima se želi ostvariti ili odbraniti neki zahtjev, ali koje ne mora biti upravljeno samo protiv sudske odluke. U ovom smislu su pravna sredstva i prigovor protiv optužnice, pritužba, molba za povrat u pređašnje stanje, zahtjev za ispravku presude i dr.³

Pravno sredstvo možemo definisati i kao način ili postupak kojim se postiže neko pravno dejstvo, postupak kojim ovlašteno lice zahtijeva preispitivanje pravilnosti i zakonitosti neke sudske odluke.⁴

U okviru ovog diplomskog rada pokušaćemo da na jedan sistematičan način prikazemo vrste, dejstva i značaj pravnih sredstava u prekršajnom postupku.

³ M. Ilić, *Krivično procesno pravo*, drugo izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Sarajevo 2001.,str. 252.

⁴ <http://proleksis.lzmk.hr/59132/>